

Szegedi Ítéltábla
Bf.II.78/2013/13.

A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Szegeden, 2013. május 9. és június 6. napján tartott nyilvános fellebbezési tárgyalás alapján meghozta a következő

Í T É L E T E T :

A csalás büntette és más bűncselekmények miatt **I.rendű vádlott ÉS TÁRSAI** ellen indított büntetőügyben a **Szegedi Törvényszék** 2012. november 20. napján kihirdetett **2.B.1218/2008/151.** számú ítéletét

m e g v á l t o z t a t j a

az alábbiak szerint:

az I. rendű vádlott folytatólagosan elkövetett adócsalás büntetteként [Btk. 310. § (1) bekezdés, (3) bekezdés] elbírált cselekményét **2 rendbeli adócsalás büntettének** [Btk. 310. § (1) bekezdés, (3) bekezdés],

a folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségeként (Btk. 276. §) elbírált cselekményét **3 rendbeli - ebből egy esetben folytatólagosan elkövetett - magánokirat-hamisítás vétségének** (Btk. 276. §) **minősíti.**

Egyebekben az elsőfokú ítéletet **helybenhagyja** azzal, hogy a IV. rendű vádlott vonatkozásában végrehajtani rendelt szabadságvesztést a Debreceni Városi Bíróság helyesen a 63.B.2277/2002/5. számú ítéletével szabta ki,

az V. r. vádlott lakcímének postai irányítószáma helyesen **(irányítószám helyesen).**

A másodfokú eljárás során felmerült **21.000.- (huszonegyezer) Ft** bűnügyi költségből kötelezi az V. r. vádlottat 12.000.-(tizenkettőezer) Ft megfizetésére az államnak, a Szegedi Törvényszék Gazdasági Hivatalának felhívása szerint, 9.000.-(kilencezer) Ft bűnügyi költséget az állam visel.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

A Szegedi Törvényszék az I. r. vádlott bűnösségét folytatólagosan elkövetett csalás büntettében [Btk. 318. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont és (7) bekezdés b) pont], folytatólagosan elkövetett adócsalás büntettében [Btk. 310. § (1) bekezdés és (3)

bekezdés], valamint folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében [Btk. 276. §] mondta ki.

A II. r., a III. r., a IV. r. és az V. r. vádlottak bűnösségét azonosan folytatólagosan elkövetett csalás bűntettében mind bűnsegéd[Btk. 318. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pontja és (7) bekezdés b) pontja], továbbá folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében mint bűnsegéd [Btk. 276. §] mondta ki.

Ezért az I. rendű vádlottat halmazati büntetésül négy év börtönre és négy év közügyektől eltiltásra, valamint 2.000.000,- Ft pénzmellékbüntetésre, a II. rendű és a III. rendű vádlottakat azonosan, halmazati büntetésül kettő év börtönre, a IV. r. vádlottat ugyancsak halmazati büntetésül egy év hat hónap börtönre és kettő év közügyektől eltiltásra, míg az V. r. vádlottat szintén halmazati büntetésül kettő év börtönre, valamint kettő év közügyektől eltiltásra ítélte.

A II. r. és a III. r. vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztések végrehajtását mindkettejük esetében öt év próbaidőre felfüggesztette.

Az I. r. vádlottal szemben kiszabott pénzmellékbüntetést meg nem fizetése esetére 10.000,- Ft-onként rendelte egy napi, börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre átváltoztatni.

E vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztésbe beszámította az általa 2006. december 11. napjától 2007. január 12. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt.

A (gazdasági társaság megnevezése) „fa” gazdasági társasággal szemben 188.326.048,- Ft összegre, az I. r. vádlottal szemben 20.153.046,- Ft összegre vagyonekobjást rendelt el.

A IV. r. vádlott tekintetében a Debreceni Városi Bíróság 63.B.2274/2002/5. számú ítéletével kiszabott nyolc hónap börtön végrehajtását, valamint V. r. vádlott esetében a Debreceni Városi Bíróság 43.B.3101/2003/23. számú ítéletével kiszabott egy év négy hónap börtön végrehajtását egyaránt elrendelte.

A vádlottakat külön-külön, illetve részben egyetemlegesen kötelezte a felmerült bűnügyi költség viselésére.

Az elsőfokú ítélet ellen fellebbezést jelentettek be az ügyész valamennyi vádlott terhére súlyosításért, az I. rendű vádlott esetében a börtön és a közügyektől eltiltás tartama, a II. és III. rendű vádlottak esetében a szabadságvesztés hosszabb tartama és közügyektől eltiltás kiszabása, a IV. és V. rendű vádlottak esetében a börtönbüntetés tartama és a közügyektől eltiltás tartamának súlyosítása érdekében.

Az ítélet ellen fellebbezést jelentett be az I. r. vádlott és védője a tényállás megalapozatlansága miatt eltérő tényállás megállapítása és ehhez képest felmentés érdekében, a II. rendű és a III. rendű vádlottak védője elsősorban védenecinek felmentése, másodlagosan az elsőfokú ítélet tényállásának megalapozatlansága miatti hatályon kívül helyezés és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítása érdekében, a IV. rendű vádlott a terhelő tényállás megállapítása miatt bizonyítottság hiánya okából történő felmentése érdekében, míg védője enyhítésért, az V. r. vádlott védője enyhítés érdekében fellebbezett.

A vádlottak terhére bejelentett ügyészi fellebbezést a Szegedi Fellebbviteli Főügyészség azzal a módosítással tartotta fenn, hogy az I. r. vádlott a tényállás II. pontjában rögzített cselekménye 2 rendbeli a Btk. 276. §-ába ütköző, aszerint minősülő és büntetendő magánokirat-hamisítás vétségének is minősül, ugyanakkor a védelmi fellebbezéseket nem tartotta alapsaknak.

Az ügyész súlyosítást célzó fellebbezése egyik vádlott esetében sem alapos, ellenben zömmel megalapozottak az egyéb indítványai, a védelmi fellebbezések viszont teljes mértékben alaptalanok.

A másodfokú bíróság a Be. 348. §-a alapján eljárva az elsőfokú bíróság ítéletét az azt megelőző eljárásra vonatkozóan is teljes körben felülbírált, függetlenül attól, hogy ki milyen okból fellebbezett.

Az eljárás perrendszerűségét vizsgálva megállapította, hogy olyan jellegű eljárási szabálysértés nem volt tapasztalható, ami az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését akárcsak felvetette volna.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítást rendkívül széles körben, kellő alapossággal és példamutató részletességgel tárta fel.

Az V. r. vádlott a kihallgatását követően ismeretlen helyre távozott; az elsőfokú bíróság az ítéletet a távollévő terheltre vonatkozó külön eljárás szabályai szerint hozta meg. Az V. r. vádlott felkutatására tett intézkedések európai elfogatóparancs eredményeképpen a másodfokú eljárásban eredményre vezettek. Igaz, az V. r. vádlott ellen folyamatban lévő másik ügyben került sor előzetes letartóztatásának elrendelésére és fogamatba vételére, ám az eljárási törvény kógens rendelkezése folytán a másodfokú bíróság az ügyében tárgyalást tűzött ki, és ennek során az V. r. vádlottat megkísérelte kihallgatni. E vádlott azonban élt a vallomásmegtagadás jogával, arra hivatkozva, hogy nem volt ideje felkészülni védekezésére és csak a későbbiekben – közelebbről meg nem határozott időpontban - kíván vallomást tenni. Ehhez képest indítványozta védőjével együtt a másodfokú tárgyalás elhalasztását.

Ezt az álláspontját a másodfokú bíróság nem osztotta.

A büntetőeljárás több esztendeje tart már; az V. r. vádlott az elsőfokú eljárás során, kihallgatását követően távozott ismeretlen helyre (megszökött), a folyó év áprilisában fogták el és került előzetes letartóztatásba, sem azt megelőzően – távolléte alatt – sem pedig azt követően, elfogása után, már az elsőfokú bíróság által meghozott ítélet tartalmának ismeretében, az iratok tanulmányozása, avagy a releváns iratokról történő másolat beszerzése lehetőségétől nem volt elzárva, ilyen módon bőven volt ideje felkészülni a tárgyalásra. A törvényi előírásokat betartva a másodfokú bíróság biztosította a lehetőséget a vallomás megtételére, ám az V. r. vádlott vallomásmegtagadási jogával élt és azt a meglehetősen bizonytalan és kiszámíthatatlan feltételt támasztotta, hogy csupán valamikor „a későbbiekben” szeretne vallomást tenni. Ez a nyilatkozata a másodfokú bíróságban azt a meggyőződést alakította ki, hogy magatartása egyértelműen és kizárólag az eljárás további elhúzását célozta, aminek a másodfokú bíróság nem adott teret.

Az elsőfokú bíróság a beszerzett bizonyítékokat indokolási kötelezettségének eleget téve egyenként és összességükben is helyesen értékelte és mérlegelte. Részletesen számot adott arról, hogy mely bizonyítékokat miért fogadott el, melyeket miért nem, eljárása perrendszerű volt, az iratoknak is megfelelt és a logika elemi szabályainak is. Ennél fogva a tényállást a mérlegelésen keresztül támadó fellebbezések nem vezethettek eredményre, miután irányadó abban az ítélkezési gyakorlat, hogy megalapozott elsőfokú tényállás esetén nincs törvényes lehetőség a bizonyítékok eltérő értékelésére.

A Be. 351. § (1) bekezdés és (2) bekezdés b) pont 2. fordulata alapján a másodfokú bíróság mindössze az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás I/a/1. pontját helyesbítette akként, hogy a 9. oldalon felsorolt 2. számla keltéhez igazítva megállapította, hogy 2005. augusztus 4. - nem pedig 17. - napjától került sor a számlák kiállítására.

Egyebekben mindenben megalapozottnak bizonyult az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás, következésképpen az a felülbírálat aggálytalan alapját képezhette. A megalapozott, ezért irányadó tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen és logikusan következtetett a vádlottak bűnösségére is, és az adócsalási cselekmények minősítése túlnyomórészt helyes is volt. Ez a megállapítás a III. r. és a IV. r. vádlottak cselekvősegeire is vonatkozik, ők ugyanis kétséget kizáróan bűnsegélyt nyújtottak a bűncselekményekhez. A másodfokú bíróság álláspontja is az, hogy e vádlottak együttesen, illetve egymás cselekvőségéről tudva és azokat legalábbis pszichikailag támogatva jártak el, ezért magatartásuk valódi bűnsegély, miután irányadó abban a dogmatika, hogy a bűnsegéd segítője is bűnsegéd.

A személyi jövedelemadó-fizetési kötelezettség (bevallás, illetve megfizetés) körében azonban tévedett az elsőfokú bíróság, midőn azt folytatólagosan elkövetettnek minősítette. A Btk. 12. § (2) bekezdése nem hagy kétséget afelől, hogy folytatólagosan elkövetett bűncselekmény az, amelyet egységes akarat elhatározás mellett ugyanazon sértett sérelmére rövid időközökben többször valósít meg az elkövető. Az egységes akarat elhatározás a fogalom szubjektív eleme, míg a rövid idő objektív, és a kettő nem keverendő össze. Az elsőfokú bíróság azonban gyakorlatilag a kettőt vegyítette, amikor arra hivatkozással, hogy egységes elhatározással és a lehető legrövidebb időközökben követte el a bűncselekményt az I. r. vádlott, ezért azt folytatólagosnak minősítette, ám ezzel gyakorlatilag kizárólag az elhatározás egységes jellegét vizsgálta anélkül, hogy tekintettel lett volna a cselekmények közötti időtartam objektív periódusára.

Egységes elhatározás megállapítására – ezzel szemben - az teremte alapot, hogy amint csak lehetett, újból elkövette a bűncselekményt; ám figyelemmel az elkövetési időpontok között eltelt több mint egy esztendőre – ami a töretlen bírói gyakorlat szerint semmiképpen sem vonható a rövid időközönkénti elkövetés terminológiája alá – ez a bűncselekmény nem folytatólagosan, hanem halmazatban elkövetett (a Btk. 12. § (1) bekezdése szerint kétféleképpen).

Továbbá, miután a fiktív magánokiratok három eltérő adójogi viszonyban voltak felhasználva, így azok rendbelisége is ehhez igazodik, amely minősítés felel meg a kialakult bírói gyakorlatnak.

A másodfokú bíróság a fentiekre tekintettel az I. r. vádlott tekintetében a Be. 372. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta a rendelkező rész szerint.

Ugyanakkor az összes többi vádlottra megállapított bűncselekményi minősítés az idevágó anyagi jogi rendelkezéseknek mindenben megfelelt, így azok megváltoztatást nem igényeltek.

Az elsőfokú bíróság a bűnösségi körülményeket kimerítően sorolta fel; azokat valóságos súlyuknak megfelelően értékelve törvényes nemű és mértékű büntetésre – illetve az érintett vádlottak esetében mellékbüntetésre is – ítélte őket, ezek lényeges súlyosítására, de enyhítésére sem látott az ítéletábra indokot.

Ennél fogva az ítéletábra a már hivatkozott megváltoztató rendelkezés mellett az ítéletet egyebekben – az elsőfokú bíróság ítéletének rendelkező részében vétett apróbb elírások kijavítását eszközölve – a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az V. r. vádlott eredménytelenül fellebbezett. Ennél fogva őt a Be. 381.§ (1) bekezdése és 338.§ (1) bekezdése alapján terheli a másodfokú eljárásban kirendelt védelmével felmerült bünygyi költség.

A további fellebbezés kizártságának a megállapítása a Be. 386. §-án alapszik.

Szeged, 2013. június 6. napján

Dr. Mezölaki Erik s. k.
a tanács elnöke

Dr. Katona Tibor s. k.
a tanács tagja, előadó

Dr. Nagy Erzsébet s. k.
a tanács tagja

A Szegedi Ítéltábla Bf.II.78/2013/13. számú ítélete és a Szegedi Törvényszék 2.B.1218/2008/151. számú ítéletének a jelen ítélettel meg nem változtatott része a mai napon jogerős és végrehajtható.

Szeged, 2013. június 6. napján

Dr. Mezölaki Erik s. k.
a tanács elnöke